

Doma

Pogajanja, dogovori, usklajevanja, prepričevanja. Besede, za katere bi lahko rekli, da zaznamujejo vsakoletni september.

Takrat se zaženejo jesensko krogi pogajanja za kolektivne pogodbe dejavnosti, prav tako pa se v podjetjih pripravljajo na dogovore o višjih plačah in izplačili ob koncu leta. V letošnjem septembru pa je, poleg ustaljenih tem, usklajevalo tudi besedilo člena o pravici do odklopa.

Kršitve pravice do odklopa so se v največji možni meri začele pojavljati že v času korone, nato pa so postale običajna praksa mnogih delodajalcev. Tako se bodo poskusili v kolektivne pogodbe dejavnosti zapisati ukrepi, ki jih mora delodajalec sprejeti in upoštevati pri zagotavljanju delavčeve pravice do odklopa. Če posplošimo – nujno in pomembno je!

Vodje pogajalskih skupin za tri kolektivne pogodbe dejavnosti, so s strani izvršnega odbora SKEI, dobili mandat za pogajanja o višjih najnižjih osnovnih plačah. Tako so zahteve o povišanju plač že predstavili delodajalcem na pogajalskih srečanjih. Odziv delodajalske strani pričakujemo v oktobru.

V okviru strokovne skupine se opravljajo ne zavezujoči pogovori o spremembah normativnega dela kolektivnih pogodb in orisih novega plačnega modela. Še vedno sledimo sindikalni zahtevi, ki smo jo poimenovali *enka je minimalka*.

September je tudi mesec, ko regije ali pa posamezne sindikalne podružnice organizirajo seminarje za sindikalne zaupnike. Letošnja tema je komunikacija, reševanje konfliktov in mobing.

Za zainteresirane sindikalne zaupnike smo podoben seminar organizirali v Domu sindikatov, v Ljubljani.

Sejo izvršnega odbora so tokrat gostili kolegi iz Koroške. Člani izvršnega odbora so si ogledali podjetje TAB, Mežica. Na dnevnem redu seje pa so bila pogajanja in mednarodno sodelovanje.

Ekonomski in demografski podatki

Stroški dela za dejansko opravljeno delovno uro so se v medletni primerjavi na skupni ravni zvišali. Najbolj so zrasli v gradbeništvu.

Število opravljenih delovnih ur se je v primerjavi z lanskim 2. četrtletjem nekoliko povečalo, delež opravljenih delovnih ur med plačanimi urami pa se je zmanjšal.

Kazalnik izvozne usmerjenosti je v 2. četrtletju znašal 45 %, dodana vrednost v prodaji 25 %, za investicije je bilo namenjenih 4 % čistih prihodkov od prodaje ali enako kot četrtletje prej. Pri kazalniku gospodarnosti poslovanja smo izmerili najnižjo vrednost v zadnjih treh četrtletjih.

Na mesečni ravni se je število registracij povečalo za 3,1 %, stečajev pa je bilo za 10,6 % manj.

Vrednost industrijske proizvodnje in prihodek od prodaje v industriji sta bila julija nižja kot v mesecu pred tem, a nekoliko višja kot pred enim letom.

Število delovno aktivnih se je julija drugi mesec zapored zmanjšalo, tokrat za okoli 3.000 oseb. Najizrazitejši upad smo zaznali v izobraževanju in predelovalnih dejavnostih.

V primerjavi s plačo za junij sta bili povprečna bruto in neto plača za julij nekoliko višji – nominalno za 0,9 % in realno za 1,0 %.

Po treh mesecih brez podražitev so avgusta cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih ponovno zrasle, tokrat za 0,4 %. Po drugi strani so se na letni ravni znižale za 1,0 %.

Na mesečni ravni so na gospodarsko klimo pozitivno vplivale le storitvene dejavnosti.

Davčni prihodki in socialni prispevki so se znova povečali v vseh glavnih kategorijah, najizraziteje pri tekočih davkih na dohodek in premoženje (za 10,2 %). Prihodki od davkov na proizvodnjo in uvoz so bili višji za 7,8 %, prihodki od socialnih prispevkov pa za 9,3 %.

Primanjkljaj sektorja država je v letu 2023 znašal 1.640 milijonov EUR ali 2,6 % BDP, bruto dolg ob koncu leta 2023 pa 43.739 milijonov EUR ali 68,4 % BDP.

Na mesečno povečanje skupnega obsega proizvodnje so vplivala vsa opazovana področja dejavnosti razen industrije. Večji je bil tudi na letni ravni, na ravni prvih sedmih mesecev leta pa se je zmanjšal.

V 2023 je celotno gospodarstvo s tujino izkazalo presežek. Ustvarile so ga tako nefinančne družbe, ki so leto prej poslovale s primanjkljajem, kot finančne družbe, ki so presežek še nekoliko okrepile. Gospodinjstva so privarčevala več, država je zmanjšala primanjkljaj.

Cene uvoženih proizvodov so bile v avgustu za 0,1 % nižje kot v prejšnjem mesecu in za 2,4 % nižje kot pred enim letom. Med proizvodi predelovalnih dejavnosti so se cene najbolj znižale v skupini proizvodnja koksa in naftnih derivatov (za 3,1 %).

Letna rast cen se še vedno umirja. Živiljenjske potrebščine so bile tako septembra za 0,6 % dražje kot pred enim letom, v primerjavi z avgustom pa so cene v povprečju ostale nespremenjene.

Poslana strokovna gradiva

- Sindikalna lista za september 2024
- [Smernice za obvladovanje psihosocialnih tveganj na delovnem mestu](#)

